

Stræderne

i København

**Lederen af
KKUC -Centret**

**Dronning Margrethe
Kollegiet**

**Skuespiller
Susanne Breuning**

Årgang 16 - NOVEMBER - 2013

ADVOKATBISTAND

PRIVAT:

- Arv
- Testamenter
- Dødsboer
- Ejendoms køb

ERHVERV:

- Lejekontrakter
- Ansættelseskontrakter
- Kreditorordninger
- Rådgivning om driftsform

Advokat Niels Ahlmark (H)
Advokat Ulrik Nørregaard
+45 33 15 80 00
na@vestervoldadvokater.dk
www.ahlmark.dk

Sankt Peders Stræde 33
1453 København K
Telefon: 33 15 30 03

Mail: shop@shamanic.dk
www.shamanicjewelry.com

Shamanic

DANMARKS STØRSTE
UDVALG AF TURKISER

Kig ind og se
hvad andre
ikke har!

ALPACAHUSET

DEN FINESTE
RENE ALPACAULD
FRA ANDESBJERGENE
SAMT CASHMERE
FRA MONGOLIET
I SMARTE DESIGN

Store Kongensgade 90
1264 Kbh.K
Tlf.: 33 14 12 28
Mail: info@alpacauset.dk
www.alpacauset.dk

JULEGAVEIDÉ! Vær på forkant med julegaverne og forær et abonnement på Stræderne til familie og venner. Kun 360 kr. for årets 11 numre bragt til døren i København, ellers plus porto.

LYSGAARD VINE

*Vi er specialister
i italienske vine.
Vi rådgiver gerne
vores kunder om
hvilke vine der gør
sig bedst til en
given lejlighed.
Vi holder løbende
vinsmagning og
winemakers dinner.*

LYSGAARD VINE
Besøg os
i Green Square
Strandlodsvej 11, 2300 Kbh. S
Mail: agl@lysgaard.com, eller
Telefon: 40 31 58 26
WEBSHOP:
www.lysgaardvine.com

Stræderne i København har flere arrangementer for bladets abonnenter, der afholdes i løbet af året bl.a. unikke arrangementer på byens gallerier.

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Lavendelstræde 8

1462 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Ploug

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Karsten Bundgaard - Gefion springvandet

Indhold:

Side : 3-6 : Centerchef for KKUC i København

Side 7 - 9: Dronning Margrethe Kollegiet

Side 10 - 11: Københavns befæstning vises frem

Side 12: Sune fortæller

Side 13 : Sven Okkels tegner vores by

Side 14-17 : Skuespiller Susanne Breuning

Side 18 : Ny erhvervschef i Nyhavn

Side 19-20 : Damask og Geismars historie

Side 21 : For mange spindoktorer i København

Side 22 : Vintertur til Berlin

Side 23 : Julepiben renses

Side 24 - 25 : Robert Storm Petersen og Peter & Ping

Side 26 - 27 : Toldbodgade

Side 28 : Juleøl smagning i Nyhavn

Side 29 : Maleriudstilling i Vinoble

Side 30 - 31 : Gode mad idéer

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

LEDER AF KKUC-CENTRET I KØBENHAVN

Ethvert menneske har en selvstændig værdi

Centerchef hos KKUC Torben Larsen efterlyser et smidigere arbejdsmarked med plads til at falde lidt uden for normen

Det er det fundamentale værdigrundlag, KKUC's traumebehandling arbejder ud fra. En kristen grundholdning, der hænger sammen med tilknytningen til Kirkens Korshær. KKUC, der nu er en selvstændig selvejende institution, blev oprindeligt etableret af Kirkens Korshær. I dag arbejder 30 mennesker med terapeutisk behandling af misbrugere. Vi har været

på adressen Bremerholm 18 og talt med centerchef Torben Larsen, som her fortæller om det vigtige arbejde, der er blevet gjort fra centrets oprindelse og stadig gøres for at hjælpe misbrugerne tilbage til et værdigt liv:

"Kirkens Korshær har fra starten i 1912 beskæftiget sig med

mennesker på samfundets bund. Mennesker, der bliver udstødt af

Terapeutisk behandling af misbrug tager lang tid

en eller anden grund. I starten af 1900-tallet var det alkoholmisbrug, gedigen druk, som var

problemet. Det hang sammen med de sociale forhold, der var dengang. Op igennem tiderne har opgaverne skiftet karakter, og på et tidspunkt kom der en del narkomisbrug. Narkoen tog for alvor fat i slutningen af 1960'erne og blev et ret stort problem med hashmisbrug i første omgang, og siden forskellige stoftyper.

TORBEN LARSEN ER CENTERCHEF FOR KKUC

KKUC's centerchef Torben Larsen ønsker sig færre stive regler og en hurtigere sagsbehandling hos myndighederne

Kirkens Korshær indså behovet for at gøre noget for de unge, og derfor etablerede man Kirkens Korshærs Ungdomsklub, KКУ, i huset på Bremerholm 18. Det var som udgangspunkt et værested for unge, måske specielt for unge med et stofmisbrug, hvor de kunne komme og få lidt omsorg, der var ingen behandlingstilbud.

Behandlingscenter. KKUC tager sig primært af behandling af stofmisbrug. Vi gør det på en lidt anden måde end gennemsnittet. De klienter, vi har til behandling, er ofte stærkt belastede af ting, der er sket tidligere, traumer, som gør, at de kommer ud i misbrug, får

sociale negative effekter af det og dermed får et liv, som ikke fungerer ordentligt. Vi har specialiseret os i traumebehandling,

psykiatriske udredninger, psykologiske undersøgelser osv., som gør, at vi kan hjælpe nogle mennesker på vej. Det hele sker på det kristne værdigrundlag, som Kirkens Korshær står for, nemlig at der er en selvstændig værdi i ethvert menneske. Man anerkender, at vi alle er værdifulde,

Velfærdssamfundet efterlader flere og flere mennesker på bunden

Siden har man set, at behovet for egentlig behandling var til stede; behandling på en lidt anden måde end den, man ellers tilbyder, og også behandling af andre end de helt unge. Derfor blev huset her udviklet til at være en behandlingsinstitution, og det er det fortsat i dag, hvor navnet er ændret til Kirkens Korshærs Udviklings- og

og det er den værdi, vi gerne vil medvirke til at bære frem og understøtte i det behandlingsarbejde, vi foretager.

På det faglige plan har vi en personalestab, der primært består af psykoterapeuter. De har alle den 4-årige uddannelse i psykoterapi, som bygger oven på en social- eller sundhedsfaglig uddannelse, som kan være

sygeplejerske, socialrådgiver, ergoterapeuter m.fl. Vi har også psykologer og en psykiater i huset. Behandlingen er terapeutisk, og den foregår sideløbende med en social og beskæftigelsesmæssig indsats, hvor vi arbejder på at få skabt et godt liv eller revurderet livet for den enkelte. Vi betragter behandlingen som et helhedsbillede og ikke "bare" at blive stoffri. Koblingen til

bolig og beskæftigelse er utroligt vigtig her, fordi beskæftigelse udgør en meget væsentlig del af den enkeltes liv. Vi tager mange kampe med kommunen og virksomhederne, det er en hård nød at knække i dagens Danmark. Reglerne er for stive, de kommunale sagsbehandlere er meget pressede, og der er for mange fordomme blandt danskerne om, hvad man kan, skal og bør. Man kunne godt ønske sig et mere fleksibelt arbejdsmarked, hvor der var forståelse for, at ikke alle kan arbejde 37 timer om ugen. Det skulle være muligt at bruge den arbejdskraft, der altid er i et menneske, uanset hvor lille den måtte være. Vi anser det for en menneskeret, at man kan være med i et samfund og få brugt den arbejdskraft, der er i en, om det så er 5, 10 eller 15 timer om ugen. Vi synes, arbejdsmarkedet er alt for stift; man taler meget om, at virksomhederne skal være sociale, men i praksis og handling virker det hult.

Vi har en aftale med Københavns Kommune, således at kommunen køber godt halvdelen af de 100 pladser, vi har. På den måde er vi et led i den misbrugsbehandling, der foregår i kommunen. Vi får de borgere, som passer ind i vores behandlingsmåde, dvs. voksne mennesker, der er kommet ud i misbrug p.g.a. traumer fra

barndommen i form af forældres skilsmisse, misbrug af børn osv; dem prøver vi at behandle med vores terapi. Andre institutioner tilbyder behandling ud fra andre indfaldsvinkler, så det er specialiseret på den måde. Den andel halvdel af vores pladser sælger vi til omegnskommunerne, således at vi bliver dækket ind økonomisk. Vi får ikke støtte noget sted fra. Vores pladser er fyldt op, og der er mange på venteliste.

Vi må desværre konstatere, at behovet for behandling er stigende. Der foregår en udvikling i samfundet, hvor vi gennemsnitligt set får det bedre; velfærdssamfundet udvikler sig trods alt positivt, men der bliver en større restgruppe af mennesker, som det går galt for. Det mærker vi i høj grad her. De kommer galt af sted, fordi der ikke er nogen balance mellem tingene. Der er specielt ubalance mellem beskæftigelse og bolig og de forsørgelsesmuligheder, man har. Det pres, der ligger på en kontanthjælpsmodtager, er efter min mening urimeligt stort. Der er en idé om, at man ved at presse mennesker på kontanthjælp økonomisk kan få dem i beskæftigelse; det tror jeg ikke på. Det er så få, der bevidst ønsker at holde sig

ude af arbejdsmarkedet, dem kan man lade være i fred. Men lad være med at pine de andre. Hvad hjælper det at pine folk, når realiteten er, at der ikke er jobs til dem. Det er jo helt

Man bør kunne komme i arbejde, også selvom man ikke magter 37 timer om ugen

absurd at presse sådan på; man tror, at fordi man reducerer dagpengeperioden og skærer mere og mere i kontanthjælpen, så skal folk nok komme i job. Men hvad hjælper det, når der er 170.000 arbejdsløse.

Det hænger ikke sammen, og

jeg appellerer også her til at være mere kreative og finde andre måder at skabe jobs på. Giv muligheder for flere af de socialøkonomiske virksomheder, som man taler meget om, men som kun findes i ganske få eksempler, så trængte mennesker kan få en meningsfuld tilværelse. For det er så vigtigt at være i beskæftigelse, det er invaliderende at gå uden beskæftigelse i meget lang tid. I København er der f.eks. TV-Glad, som specielt tager sig af handicappede. Inden for fødevarerområdet er der et catering-firma, Allehånde, som beskæftiger døve, fordi døve ikke kan begå sig i et almindeligt køkken, hvor der bliver råbt og skreget hen over gryderne.

>>>

TORBEN LARSEN

Inden for computerindustrien har man et par steder haft succes med at ansætte autister. Det kunne sagtens lade sig gøre på andre områder også, og det ville klæde virksomhederne at være med til at tage et socialt ansvar ved at give disse mennesker en chance.

Men det er så tungt at komme igennem med. Det er tungt at få tilladelse til at ansætte en på løntilskud, eller tage en i praktik. Der er så meget papirarbejde, man skal godkendes i alle ender og kanter. Hvorfor i alverden kan det ikke være lettere at give virksomhederne mulighed for at prøve at ansætte en? Det er jo også sin sag for en mindre virksomhed at binde an med at ansætte en person, som ikke lige passer ind i rammen, derfor skulle det være nemt at gøre forsøget. I mange af de tilfælde, hvor det er lykkedes, går det nemlig godt. Men det offentlige er en stopklods her med sin tunge sagsbehandling og alle mulige begrænsninger.

Torben Larsen, Centerchef i KKUC

Det gør, at virksomhederne bliver skeptiske og afviser ansættelse.”
Hvordan går det i øvrigt med at få hjulpet folk ud af deres dårlige situation?

”Det er svært at måle helt nøjagtigt, men vi har en succesrate på ca. 60%. Det siges at være en relativt god rate, for det er meget svært at komme ud af misbrug. Problemet er, hvor længe man skal følge dem for at kunne sige, at de er helt clean. Der er ikke nogen snupagsløsninger. Vi har en gennemsnitlig behandlingsperiode på 13 måneder. Det kan synes som en lang tid, men man skal huske på, at psykoterapien er en samtaleterapi, hvor der skal opbygges en tillid mellem klienten og behandleren. Det tager sin tid, også fordi mange af de klienter, vi får, har været gennem så mange forskellige behandlingsforsøg, at de kan være enormt skeptiske og meget på vagt over for tingene.

Nyboder
kolonial

Gammeldags Købmand

Vi har Bornholmske specialiteter og massere af økologiske varer.

Åbent: man-fre: 12-18, lør: 12-16

Nyboder Kolonial
Kronprinsesgade 62,
1306 Kbh K
Tlf. 33 32 31 60

Det kan give et modsætningsforhold til kommunen, fordi kommunen gerne ser, at behandlingstiden bliver presset ned, så det bliver billigere. Det koster nemt 150.000 kr. at gennemføre en behandling her, fordi det tager så lang tid, så en kortere behandlingstid vil selvfølgelig nedsætte prisen. Men hvis effekten udebliver, nytter det ikke noget at spare. Man skal jo se det i forhold til det enorme ressourcspild, der ligger, hvis man ikke kommer igennem med behandlingen: sociale ydelser, omkostninger til socialhjælp i 20-30 år osv.

Der ligger et pres på hele den offentlige økonomi i øjeblikket, og det mærkes også her. Kommunerne vil gerne købe ind så billigt som muligt, men hvis man presser behandlingen ned tidsmæssigt, falder effekten, og jeg er bange for, at det kan udvikle sig uheldigt, for det er så skadede mennesker, vi har med at gøre her.”

Jeg har hjertet med

Lis Langsø
www.lislangsoe.dk
Det Konservative Folkeparti

Ballettens Kollegium

Eforparret Camilla Mannov og Uffe Fromberg er ledere af Dronning Margrethe Kollegiet, hvor 18 elever på Det Kgl. Teaters balletskole har deres hjem i København

Dronning Margrethe Kollegiet huser 18 balletbørn

I 2006 åbnede Dronning Margrethe Kollegiet dørene for 18 elever på balletskolen med bopæl i provinsen. Dermed blev et problem løst for mange familier, fordi en plads på balletskolen ikke levner tid til lang transport frem og tilbage mellem hjem og skole. Etableringen af en kostskoleordning i tilknytning til Det Kgl. Teater har været diskuteret længe, men lykkedes altså i 2006.

Kollegiets daglige ledelse forestås af eforparret Camilla Mannov og Uffe Fromberg, som også selv har deres hjem på kollegiet. Uffe Fromberg har 25 års erfaring med det pædagogiske arbejde på balletskolen og kender rutinerne på teatret indefra. Camilla Mannov er ligeledes pædagog med mange års erfaring som institutionsleder, så de unge balletelever er i trygge hænder.

Behovet for en kostskole i forbindelse med balletskolen blev

for alvor mærkbart, efter Det Kgl. Teater havde åbnet en balletskole i Holstebro, og de første børn begyndte at komme til København og måtte indkvarteres privat rundt omkring i byen.

Uffe Fromberg fortæller: ”Vi forsøgte først en løsning med Zahles Skole, som vi i forvejen samarbejdede med omkring læseskolen. Det umuliggjorde Tvind-loven, så vi var nødt til at have skolen selv. Da beslutningen så var taget, fik vi fra Bikuben Fonden en donation på 13 mio til at etablere skolen. Rent fysisk var der i mellemtiden sket det, at Opera- og Skuespilhuset var bygget, så vi havde noget overskydende plads at bygge om til kollegie. Det var ikke tanken fra starten, at vi selv skulle komme til at bo og arbejde her. Jeg sad som tilsynsførende på balletskolen og var med i den projektgruppe, der skulle lave rammerne for kollegiet. Hvis man skulle lave sko-

KONTAKTLINSE BRILLER
Aut. optiker

OPTIKER GOLF IVERSEN

STUDIESTRÆDE 16, 1455 Kbh.K. Tlf: 33 13 19 05
Mail: optiker@golffiversen.dk - www.golffiversen.dk

ÅRETS JAGTVIN
- VIN TIL VILDT

NU KUN 99,-
Spar 26,-

2012 CÔTES DU RHÔNE
VILLAGES Château Maucoil

Dit vildt fortjener at du rammer plet med vinen!

VINOBLE Skt. Petri
– din vinhandler i KBH K.
1.000 km2 showroom, butik, lager
Flere end 1.000 vine & spiritus
Masser af delikatesser
Firmakunde? Kom og få en snak om hvordan vi løser dit vin- og gavebehov
Levering med bud i København

VINOBLE Skt. Petri
Krystalgade 18 1172 Kbh K
3314 0387 vinoblesktpetri.dk

VINOBLE

Ballettens eget kollegium på Det kgl. Teater

Camilla Mannov og Uffe Fromberg sørger for en hyggelig stemning for de 18 balletelever, der bor langt væk fra hjemmet og familien

len med et normalt personale, døgnvagter osv., ville lønudgifterne være skyhøje i forhold til elevtallet, så det endte med, at det måtte være et forstanderpar, der boede på stedet. Camilla var institutionsleder for en institution på Amager, og vi havde et dejligt gammelt hus med have, så det lå ikke lige for, at det skulle være os. Men vi endte med at søge stillingen, for det var jo i grunden oplagt, når vi begge havde den rette faglige baggrund, og jeg kendte teatret i forvejen. På den baggrund kunne vi skabe rammerne for kollegiet, så det fungerer med balletskolen.

Kollegiet blev indviet i 2006. Beløbet på de 13 mio fra Bikuken Fonden dækkede udgifterne til kollegiet, og Dronningen og Prinsens Fond skænkede midler til et musiklokale til balletskolen med instrumenter osv. Den daglige drift tages ud af balletskolens midler, som er en del af teatrets budget.

Eleverne skal komme her i hvert fald fra 7. klasse, hvis de skal nå op på det niveau, der kræves for at blive aspiranter. Så har de 7., 8. og 9. klasse til at kvalificere sig. Vi har et indslusningsprojekt for 5. og 6. klasserne fra balletskolerne i Holstebro og Odense, hvor de kommer over i en uge og prøver at være væk fra mor og far og det hjemlige, så chokket ikke bliver så stort i 7. klasse. De træner med sammen med de andre hold og går på læseskolen, så de får oplevelsen af at bo her. I den uge, de er her, knytter de bånd til de andre og lærer i det hele taget skolen og teatret at kende, så de føler sig mere hjemme, når de starter i 7. klasse.

Undervisning og ophold er gratis, men børnene betaler for maden, 2.050 kr. om måneden. Der kan opnås friplads, hvis forældrenes økonomiske forhold er til det, ligesom på landets øvrige skoler, så der burde ikke være nogen, der ikke har råd til at sende deres børn herover.

Børnene har lørdagsundervisning, men hver tredje weekend har de fri om lørdagen, så de kan tage hjem til familien. De skal faktisk tage hjem, for det er vigtigt for dem. I 7. klasse kan man dog tillade sig at tage hjem hver weekend, hvis man har behov for det. I 8. klasse er det kun hver 3. uge, medmindre man har en rigtig god grund til at søge orlov. Der er masser af prøver og undervisning at følge med i, og typisk er det sådan, at selvom børnene kan tage hjem hver weekend i 7. klasse, gør de det ikke, for så føler de, at de kommer bagud. Børnene har ofte familie i København, som de kan besøge, eller venner, de kan overnatte hos, og det støtter vi, så de kommer ud en gang i mellem og oplever en så normal hverdag som muligt. Forældrene er også velkomne til at komme herover og besøge deres børn.

Der kan bo 18 elever, som får eget værelse. Dagligdagen har et tæt skema: morgenmad mellem 7.15 og 7.45. Derefter går de op på skolen og bliver skrevet ind, og så er der opvarmning i salene. Selve balletundervisningen starter 8.30 og kører til kl. 10. Nogle har derefter ekstra træning, f.eks. pilates, tåspids, bournonville en times tid. Bad og frokostpause, derefter læseskolen, der slutter 15.45.

8. og 9. klasse har eftermiddagstræning hver dag undtagen fredag, fordi de også har Kompagni B, som er et kompagni for unge fra 7. klasse og op, som de unge selv står for under ledelse af Ann Crosset. De mødes en ugentlig aften og laver deres egne koreografier og forestillinger, som de turnerer rundt i landet med. De underviser også børn på andre skoler og har gæster herinde. Efter dagens program er der lektielæsning, så børnene har en travl dag, derfor er de ikke med i køkkenet til at lave mad, men de dækker bord og rydder af.

De børn, der er her i weekendene, laver til gengæld selv

DOMHUSETS SMØRREBRØD

Hver dag: **Lunt & Lækkert**

KATTESUNDET 18 - 1458 K
TELEFON: 33 15 98 98
www.domhusetssmorrebrod

Uffe Fromberg viser her et af kollegieværelserne frem.

mad. De køber ind og laver, hvad de nu har lyst til. I det hele taget opfordrer vi dem til at komme lidt ud af huset og

dyrke andre interesser også, for det er vigtigt, at de har frirum til at slappe af og være sig selv midt i deres travle hverdag.

Børnene får en tillempet kost, for de har brug for meget energi. Vi arbejder tæt sammen med balletskolens diætist, så vi

er sikre på, at der er den rigtige fordeling i forhold til, at børnene udvikler sig på den bedste måde. Vi gør meget ud af at selvstændiggøre børnene, så de selv tager ansvar for deres krop og træning. Vi sikrer, at der er præcis den mad, de har brug for, men de skal selv lære at forstå, hvordan de skal spise for at klare deres karriere og hverken blive for tynde eller tykke.”

Det lille Apotek

Er stedet hvis man ønsker hygge, nostalgi og god dansk mad.

**frokost fra 98-
aften menu fra 98-**

Større
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Jul i Nordisk Korthandel

Pakkekalender med 24 gaver!

Årets kalender med 24 spændende gaver. Gaverne er indpakket og ligger i en flot rød gavepose. Pris 995,- kr. (værdi: 1725,-)

Se alle gaver og bestil på www.scanmaps.dk/0936111

Deltag i julekonkurrencen

Fra 1. december og frem til juleaften kan du hver dag vinde flotte præmier med Nordisk Korthandel's julekalender. Bag hver låge gemmer der sig et spørgsmål, som du kan besvare ved at gå ind på www.scanmaps.dk/jul.

Alle der har svaret rigtigt på et eller flere spørgsmål i løbet af december, deltager i lodtrækningen om hovedpræmierne der bliver udtrukket Fredag d. 27. december.

Gå ind på www.scanmaps.dk/jul og deltag!

KØBENHAVNS BEFÆSTNINGSANLÆG VISES FREM

Det enorme Garderhøj Fort, hvor der også er udstilling af diverse militære effekter

København har fra middelalderen og frem til 1920 været en fæstningsby. Skønt hovedstaden siden 1920 ikke havde status af fæstningsby, blev dele af fæstningen dog opretholdt, og den sidste rest forsvandt med nedlæggelsen af Dragør Fort omkring år 2000. De sidste rester af egentligt militær i København er Garderkasernen på Østervold og Københavns Hjemmeværn, som holder

til på Christianshavns Vold i Panterens Bastion, og så må vi jo ikke glemme Flådestationen på Nyholm, som mest er et skoleområde; men det gør jo ikke byen til en fæstningsby.

Københavns nyere befæstning blev påbegyndt i 1858 efter Treårskrigen, og den første del var kystbefæstningen, belært af erfaringerne fra Københavns belejring og bombardement i

som fortsatte i 1870 med den fransk-tyske krig. Erfaringerne herfra, hvor artilleriet fik væsentlig større rækkevidde, fik til følge, at Københavns befæstning måtte omlægges, hvorfor forsvarsværkerne måtte rykkes langt uden for byen, en udbygning som blev påbegyndt i 1886. Udbygningen skete både mod sø- og landsiden og

til Køge Bugt ved Avedøre blev Vestvolden, også kaldet Enceinten, anlagt i årene 1888 til -92, et enormt anlægsarbejde, som stadig præger landskabet vest for byen. Til forsvar af landforsvarslinjen blev der bygget et stort antal forter og batterier, alle støbt i beton, og da beton ikke sådan er lige til at fjerne, kan man stadig se de fleste af disse anlæg. Nu har der altid været en tendens til, at man forbereder sig på den forrige krig, så selvom Københavns Befæstning blev bemandet igennem hele Første Verdenskrig, så kom det heldigvis ikke dertil, at befæ-

Udstilling af tidens håndvåben.

afsluttedes med anlægget af Middelgrundsfortet.

Landforsvarslinjen gik fra Tårnbæk over Jægersborg og videre ned til Utterslev Mose, og hele vejen var der anlagt dæmninger, så strækningen kunne oversvømmes. Videre fra Utterslev og helt ned

ningen skulle stå sin prøve. Verdenskrigen viste med flyvemaskinens opfindelse, at en fast landbefæstning ikke effektivt kunne beskytte byen, så i 1922 blev landbefæstningen nedlagt. Kuriøst nok gik det ikke op for franskmændene, at befæstningsanlæg af denne karakter var forældede, så de anlagde

Københavns nyere befæstning.

inden Anden Verdenskrig Maginotlinjen, som umiddelbart blev omgået og løbet over ende af tyskerne i 1940. En gang om året afholdes Københavns Fæstningsdag, og i år var det den 29. september. Selvom Viggo Hørup i

Folketinget under forhandlingerne om fæstningen sagde de berømte ord: "Hvad skal det nytte?", så blev fæstningen gennemført, og ligger i dag som et stykke Danmarkshistorie, som nok er værd at se, så på dagen blev dele af fæstningsanlæggene

En af de mange underjordiske gange i fortet.

Kanontårn på volden.

Igen til næste år kommer muligheden for at besøge de ellers lukkede forter, for hvert år den sidste søndag i september er Københavns Befæstningsdag.

besøgt af mere end 10.000. Folk synes, det er en oplevelse at bevæge sig rundt i Lyngby Forts snævre, mørke gange, eller besøge det enorme Garderhøj Fort, hvor der også var udstilling af diverse militære effekter. Er man til en længere tur, var

der også mulighed for at tage cyklen og få en spændende tur med museumsinspektør Lisbeth Hollesen som guide. Turen gik fra Brøndby ad Enceinten ned til Avedøre. Det er en ganske smuk tur, og i år var vejret til det.

KONTOR TIL LEJE

Tæt på Nørreport St. i Nørregade
Enkeltmandskontor: fra 4.000/md
2-personers kontor: fra 5.000/md
Fremvisning efter aftale: tlf. 26 83 60 81

MALERMASTER FLEMMING JENSEN
Maler- og dekorationsværksted
www.lysogfarve.dk

MARMORERING
ÅDRING
DEKORATION
FORGYLDNING
VINDUER
MØBLER
DØRE
VÆGGE
BEKLÆDNING
LINOLIE
LIMFARVE
KIRKER
SLOTTE
BESLAG
RÅDGIVNING
PRIVATE HUSE

FLEMMING JENSENS MALERVÆRKSTED
Ny Vestergade 9 st.th. - DK 1471 København K. - Tlf. (+45) 21 51 48 88
historiskhaandvaerk@gmail.com

UNIDESIGN
- VI LEVERER KREATIVE LØSNINGER -
SKILTE - FACADER - MENUTAVLER
3M SOLFILM -20%
til kontorer og butikker
Telefon: 27 28 61 01 - Mail: palle@laurenborg.dk - www.unidesign.nu

Tvermoesgaard
Dansk
brødst
RESTAURANT & BAR

Find os på
Facebook

Rosengården 12
Tlf: 33 12 65 78
traeren@gmail.com
2 min
fra Nørreport st.

Åbningstider
Mandag - torsdag: 12-22
Fredag & lørdag: 12-24
Køkkenets åbningstider
Mandag - fredag: 12-16
Lørdag: 12-16
www.traeren.dk

SKUDT VED KONGENS NYTORV

Foto og tekst: Sune Hundebøll
Rådhusbiblioteket

Modstandsmanden Jørgen Arboe-Rasmussen (1925-1945) var medlem af Den sjællandske Organisation hvor han var en del af den illegale bladvirksomhed. I februar 1945 blev han dræbt af hipofolk.

Arboe-Rasmussen var ansat på Roskilde Dagblad som journalistelev. Ved siden af det officielle arbejde var han aktiv ved det illegale blad "Roskilde Kuréren". Bladet bragte dansk og udenlandsk nyhedsstof samt lokale nyheder. Det udkom månedlig fra april 1944 til januar 1945 og ugentlig marts og maj 1945. Der var et samarbejde med "Budstikken : Med bud til alle Danske", "Hjemmefronten" og "Studenternes Efterretningstjeneste".

Arboe-Rasmussen fik kollegaen Torben Wulff med i det illegale

arbejde omkring Roskilde Kuréren. Wulff blev fristet af penge og i januar 1945 angav han ni frihedskæmpere fra miljøet omkring "Roskilde Kuréren" til Gestapo. Han havde forventet mere, men fik kun 100,- kr for udåden.

Da Gestapo ville anholde Arboe-Rasmussen hoppede han ud af et vindue på første sal fra sit værelse i Bondetinget og und-

slap derved nazisternes razzia i Roskilde. Sammen med andre fra gruppen der var undsluppet, tog han til København og gik under jorden.

Uden at vide at Wulff var stikker, kontaktede de undslupne frihedskæmpere ham med henblik på at genoptage arbejdet med den illegale presse. Arboe-Rasmussen og kammeraten Johannes Kristiansen aftalte et møde med Wulff på Café Brønnum 5. februar.

Arboe-Rasmussen og Kristiansen kom i god tid og satte sig ved et bord i caféen. Sammen med fem hipofolk var Wulff på vej til møde på det aftalte tidspunkt. Da Arboe-Rasmus-

sen ville kigge ud af døren efter Wulff, skød hipofolkene efter ham. En ramte. Arboe-Rasmussen vaklede tilbage i caféen hvor han faldt om. Hårdt såret blev han kørt på lazarettet på Nylandsvej hvor han senere døde. Johannes Kristiansen flygtede ud gennem caféens køkken.

Efter befrielsen blev stikkeren Torben Wulff dømt til døden og henrettet den 8. maj 1947. Hipomanden der skød Jørgen Arboe-Rasmussen blev ligeledes dømt til døden og henrettet den 22. januar 1948.

Mindetavlen

Tavlen for Jørgen Arboe-Rasmussen sidder på August Bournonvilles Passage 1 (Frem til 2005: Tordenskjoldsgade 1), hvor Café Brønnum engang lå. I dag er det Det kongelige Teaters billetcenter der holder til på adressen. Teksten på tavlen er:

"JØRGEN ARBOE-RASMUSSEN (F. 1925) FALDT FOR DANMARK DEN 5. FEBRUAR 1945"

Med udgangspunkt i

VVS - EL - MURER

leverer vi det gode

håndværk - til dig i

Stræderne ...

De blå mænd

Stræderne ...

RING TIL 35 39 29 93 • WWW.3BLAA.DK

REGNSKAB • REVISION

SELVANGIVELSE

MOMSHÅNDTERING

GÆLDSRÅDGIVNING

Ring til os - eller kom forbi

Telefon: 36 96 48 66

AMAGERTORV 17, 2.sal - 1160 Kbh. K.

www.markman-bechlund.dk

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard
Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Glyptoteket
Dante og Tivoli

17-9-13 St

Glyptoteket ved siden af Tivoli er en af brygger Carl Jacobsens mange foræring til københavnere. Ordet glyptotek betyder et sted, hvor man stiller skulpturer, og Glyptoteket er da også museum for Middelhavslandenes oldtidskulturer og dansk og fransk kunst i det 19. århundrede. Brygger Jacobsen var overbevist om, at det at betragte et kunstværk havde stor, pædagogisk indflydelse på beskueren. Han ønskede derfor at give københavnere mulighed for at se kunst af stort format.

Det gode traditionelle danske smørrebrød dominerer menukortene til frokost

HUSMANN'S VINSTUE
Larsbjørnstræde 2, 1454 København K
Telefon: 33 11 58 86
www.husmannsvinstue.dk
Hverdage 11.30 - 18.00
Lørdag 12.00 - 17.00

KØBENHAVNER CAFÉEN
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon: 33 32 80 81
www.kobenhavnercafeen.dk
Alle dage 11.00 - 24.00

SUSANNE BREUNING SKUESPILLER OG INSTRUKTØR

Susanne Breuning er en rutineret instruktør. Hun har selv medvirket i et væld af musicals og revyer og spillet teater på bl.a. samtlige københavnske teatre. For bare at nævne nogle af de mange forestillinger: musicals som *Chicago*, *Sound of Music*, *Irma la Douce*; Nykøbing Falster-revyen, Tivoli-revyen. Koreografi har hun lavet til forestillinger som *West Side Story* og *Grease*. Desuden tager Susanne ud i landet og underholder med egne shows. Heksene får kyndig instruktion i sang og dans før den store plæneforestilling er klar til publikum. Det skal se legende let ud, men det er en svær disciplin både at synge og danse samtidig.

Vi præsenterer Susanne Breuning

håndbevægelse undslipper det skarpe øje.

Vi besøgte Susanne Breuning midt under forberedelserne til Tivolis store efterårsprogram, Halloween, hvor hun står

for flere forestillinger, bl.a. plæneforestillingen med den efterfølgende parade, hvor gæster og skuespillere følger Tivoli-Garden rundt i haven. Der er meget at holde styr på, men, som

Susanne forklarer her, er det en verden, hun kender fra barnsben:

”Min mor er Jytte Breuning, som var revy-direktør. Hun startede som balletdanserinde på

SKUESPILLER SUSANNE BREUNING I ARBEJDE

Pantomimeteatret, da hun var 14 år. Siden blev hun skuespillerinde og gift med Knud Pheiffer, som var min stedfar. Jeg har fulgt med i Fiffer-revyerne, ABC-revyerne, og hvad der ellers var. Så blev jeg korpige, kom på Århus Teater og blev engageret fast, blev skuespiller og siden har det bare kørt derudad."

Når man ser dig optræde, er det som om du mestrer alting: dans, sang, skuespil, revy. Er der noget, der er sværere for dig end andet?

"De ting, man har arbej-

det med i sit liv, bliver man jo bedre til. Jeg danser stadig, dog ikke cancan! Jeg synger også stadig og spiller revy. De skuespillere, der er "rene" skuespillere, synes som regel, at revy er frygtelig svært; vi, der spiller revy, har måske også svært ved at spille Tjekhov, men vi kan hver især godt. Det, jeg synes er det sværeste, er TV og film, og jeg laver det næsten aldrig. Det er fordi jeg er vant til, at udtrykket er så stort på teatret, men meget lille på TV og film."

Du har en cabaretforestilling om Bodil Steen.

Hvordan kan det være, at det netop blev hende, du har valgt?

"Det var ikke mig, der valgte, men min gode – desværre nu afdøde ven – Torben Sigersted. Jeg var engang ude og synge i De Små Haver, hvor han var blandt publikum. Han sagde til mig: "Du skal da synge Bodil Steens sange. Skal jeg ikke skrive en forestilling til dig om Bodil Steen?" Jeg kendte godt Bodil Steen, fra jeg var lille pige, fordi hun kom i vores hjem. Så skrev han forestillingen til mig, og jeg har spillet den i mange år og skal faktisk have repremiere nu her den 23. oktober i Århus.

Den forestilling, jeg arbejder på her i Tivoli, er Halloween. Harlekin, Columbine og 5 hekse går rundt i haven fra kl. 10 om morgenen, snakker med børn og voksne, og indimellem går de

op på scenen og laver 3 forskellige forestillinger, 2 musicals og en kæmpe-børnesang, efterfulgt af en kåring af dagens bedst udklædte. Der er to hold, der hver går 6-7 timer. 16 mennesker træner lige nu til Halloween, og det er 6. år, vi laver det. Samtidig har vi Scary Silden, som er et projekt, der startede sidste år. Der er 10 skuespillere, de fleste er gamle dansere og sangere, for jeg har hyret alle de gode, der både kan synge og danse på samme tid. Ellers kunne vi ikke lave det her på 10 dage! Så lige om lidt har jeg 26 mennesker i gang her, det er rigtigt sjovt."

Med alt det, du har lavet, er der så stadig en ønske-rolle, du har til gode?

"Jeg har altid ønsket at spille Hello Dolly, men den blev spillet af Lisbeth Dahl og kommer nok ikke op igen. Men det er ikke noget savn!

Hver gang, jeg får et nyt projekt, tænker jeg: hold da op, det har jeg aldrig tænkt på, at jeg kom til at lave, hvor er det sjovt. Jeg er glad og tilfreds!"

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
Jærksted for
Antiklokere

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

CAFÉ SORGENFRI

BROLÆGGERSTRÆDE 8 - Tlf. 33 11 58 80 - www.cafesorgenfri.dk

Lumin
Holistic Wellness & Spa

Gå efteråret afbalanceret i møde
- se vores gode efterårstilbud på vores hjemmeside

Dronningens Tværgade 5, kld - 1302 K
Tlf.: 35 13 00 03 - lumin.dk - kontakt@lumin.dk

OLE ARBOE GIVER STAFETTEN TIL THOMAS KNUDSEN I NYHAVN

Nyhavns Erhvervsforenings mangeårige formand Ole Arboe ses her sammen med foreningens erhvervschef Thomas Salil Knudsen. Ole Arboe har valgt at takke af efter mange års arbejde for fremme af Nyhavns forretningsliv. Under Ole Arboes formandskab løb en række initiativer af stablen, bl.a. julemarkedet, sommerjazz, Skt. Hans-bål, Fejø-frugt og øl & jazz i september.

VELKOMMEN TIL STRÆDERNES ARRANGEMENT FOR ANNONCØRER OG ABONNENTER!

Torsdag den 28. november fra 17 – 19 indbyder vi til et par spændende timer, hvor Peter & Ping's "mor", Lise Lotte Frederiksen, vil øse af sin viden om Nyboder.

Vi mødes i Nyboders Mindestuer i Skt. Paulsgade 24. Her får vi også fornøjelsen af Anne-Grete Lysgaard fra Lysgaard Vine, som giver smagsprøver på de pragtfulde vine fra Umbrien, alle lavet på små vingårde, hvor respekten for naturen og druerne er i højsæde.

Meld jer til på mail: kbh@straderne.dk eller pr. tlf.: 33 15 56 66 / 20 20 38 20.

ANNEMETTE ALBRECHTSEN FYLDER 50

Foto: Susanne Mertz

En utrættelig igangsætter og kunstner runder de 50 i fuldt firspring. Annemette Albrechtsen, tredje generation af en kunstnerfamilie, billedkunstner, galleriejer, teaterdirektør, bunkersforpagter og inspirator, overtog i 2007 en af pavillonerne ved Kongens have efter sin far, tegneren Klaus Albrechtsen. Her oprettede hun Albrechtsens Galleri og samler en stadig udvidet kreds af kunstnere, udstiller egne værker og arrangerer oplæsning og koncerter.

Annemette Albrechtsen foran sit galleri i Kronprinsessegade. Annemette fylder 50 den 1. december

Damask

Foto: Arkiv
Tekst: Jan E. Janssen, lokalhistoriker

Damask er kendt som kvalitetsdækketøj eller sengetøj med en over tusind år gammel historie, der går tilbage til Damaskus. Det var oprindelig en krævende vævning på høje opretstående damaskvæve, der blev almindelige i de danske byer i det 19. århundrede. Damask er kendetegnet ved en vekselvirkning mellem matte og glatte overflader og efter opfindelsen af jacquardvæven med ubegrænsede muligheder for alle slags mønstre.

I middelalderen blev damask vævet med silkestråde, en uhørt luksus i den tid og forbeholdt kirkens rigmænd, regenter, adel og medlemmer af det sydeuropæiske storborgerskab. I Vesteuropa erstattede nederlandske vævere silke med det billigere hør. Hvis dansk damask skulle have den eftertragtede glans, krævede det hør af fineste kvalitet. Men det

måtte indføres fra udlandet, i midten af 1800tallet først og fremmest fra Belgien, England og ikke mindst Irland.

Alle døtre, der ville giftes standsmæssigt, skulle kunne forevise sengesæt, bordduge, servietter, håndklæder og viskestykker af bedste kvalitet over for deres vordende svigermor. Fra den tradition stammer det kendte faste tal på 12 af hver. Fra tiden omkring 1880 var det i København C. F. Geismars Væverier, der kunne levere de eftertragtede hørtekstiler. Væverier i

Bangs Vej, som først blev lukket omkring 1970. Christian Frederik Geismar stammede fra Kerteminde og var modsat konkurrenten Georg Jensen i Vonsild ikke uddannet væver. Men han og hans sønner Axel og Frans var knaldedygtige til ekspansiv forretning og teknisk innovation.

flertalsform kan forklares med et oprindeligt lille håndvæveri i Jacobsgade, nu Hessensgade, plus et større dampdrevet væveri på Peter

Omkring 1900 var både kongehuset, Hotel d'Angleterre, Tivolis restauranter, Bellevue og hele det bedre københavnske borgerskab helt vilde med Geismars damask med de

>>>

Galleri Claus-C

Store Kongensgade 118 - 1264 København K.
Tel. 33 13 40 50 - Mob.: 21 47 89 81 - Mail: art@galleri-claus-c.com
www.galleri-claus-c.com

SPÆNDENDE OG STOR Udstilling
18. oktober - 20. november
Åbningstider:
tirsdag-torsdag 12-17, fredag 12-18, lørdag 10-15

GINETTE WIEN
Udstiller fabeldyr i stentøj

HENRIETTE LORENZ
Udstiller malerier

Toga

JULEFROKOST

Toga Juleplatte
Kr. 175,-

Togas store Juleanretning
Kr. 275,-

STORE KIRKESTRÆDE 3 - 1073 København K
Telefon 33 12 21 26 - toga@toga.dk
www.toga.dk

Kvalitetsdækketøj

Geismars forretning i København

fine skønvirkemønstre. Og så fik man efter ønske sit eget monogram vævet ind i håndklæder og duge. Efter 1921 holdt Geismars kendte varevogne foran de førende hoteller, restauranter og Amalienborg med nystroget (lejet) sengetøj og dækketøj,

hvorefter sækkene med snavsetøj blev kørt til Frederiksberg. Den dybt lutherske familie Geismar med tre teologistuderende sønner slog sig efter adskillige flytninger og en kort tid i Jylland ned på den standsmæssige Toldbodvej i nummer 28, nu Esplanaden, som nabo til selveste konseilspræsidenten Estrup. C.F. Geismar var i egen person med til at tilbageholde terroristen Rasmussen, der ville myrde politikerne i 1883. Geismar døde i 1902.

I 1912 overtog August Valdbjørn fra tekstilbyen Randers de solide væverier og satsede efter 1921 stærkt på institutionsvaskeri for hoteller, restauranter og efter krigen også sociale institutioner. Det var en meget praktisk løsning, som jo stadig er almindelig, idet hoteller lejer deres linned og får det vasket, rullet og stroget samme sted. Familien Valdbjørn, tre generationer, boede på Frederiksberg Alle i Sans Souci og om sommeren i Klampenborg på Taarbæk Strandvej helt efter bogen. Da fabrikken var størst i 1930'erne, havde den over 350 ansatte på lønningslisten.

Væksten i væveri, institutions- og i mindre omfang privatvaskeri var betinget

af en konstant udvidelse af varesortimentet. Sengetøj og dækketøj var kerneydelsen. Men så kunne kunderne få senge fra egen fabrik, så gardiner, så undertøj og pyjamas, så forklæder og kitler, også strømper, lommeterklæder osv. osv. Men firmaet sørgede altid for, at der ikke kom discount i udbuddet. Man ønskede immervæk en anden kundekreds end Daells. Køb på klods som hos Magasin var udelukket, men det årlige udsalg fra fabrikken og mandagsrabatter kunne

resultere i lange køer foran selve fabrikken eller udsalgsstederne i byen og hos autoriserede manufakturhandlere i provinsen. I besættelsestiden kneb det forfærdeligt med at importere kvalitetshør, og syntetiske stoffer blev nødtvungen en del af produktionen.

Godt nok lå fabrikken på Peter Bangs Vej som nabo til Fisker & Nielsen, men det faste udsalg har altid været inde i København. Først i Marsmanns nedlagte tobaksfabrik på Frederiksholms Kanal 4, derefter i Tietgens nye Hovedvagtsgade nr. 6, hvor nu Contrast sælger husholdningsartikler, fra 1920'erne på Amagertorv 13, nu Nørgaard. I nogle år var der en Geismarbutik på hjørnet af Halmstræde og Lille Kongensgade (tidligere Form og Farve) og fra 1992 til 2002 i Vesterportbygningen nr. 6, nu Seven Eleven. Dampvaskeriet var dengang allerede frasolgt til ISS og er i dag opslugt af koncernen Berendsen.

Den sidste ejer af Geismars Væverier, fru Lise Skou, nedlagde virksomheden omkring årsskiftet 2003, men overdrog det sagnomspundne fine navn og virksomhedens egne tekstilmønstre til møbelfabrikant Ulrik C. Rafaelsen, der genåbnede det gamle firma i Aage Langeland-Mathiesens store røde ejendom fra 1908, nemlig Strandstræde 21. Til stor glæde for gamle kunder i Danmark og udlandet, hvis mor og mor- og farmor allerede havde været faste kunder hos Geismar. Også i dag fører butikken udelukkende dække- og sengetøj af allerfineste kvalitet, kompromiser fra lavtlønslande kommer ikke op på disken. Undtaget ægte egyptisk bomuld, verdens bedste!

BORGMESTRENES UHÆMMEDE ANSÆTELSE AF SPINDOKTORER

Tekst: Connie Christensen

Er kommunikationstoget løbet af sporet?

Københavns forvaltninger har et samlet korps af kommunikationsrådgivere på knap 100 mennesker til en samlet udgift på ca. 50 millioner kroner. Det er ganske mange penge, og man kan måske spørge, om ikke de kunne anvendes mere produk-

tivt for byen.

Tidligere kunne borgmestre bestride deres job uden at omgive sig med en skare af "filtre" til omverdenen. Andre store byer i landet som f.eks. Aarhus kan klare sig med det halve. Nok er medierne blevet mere mangfoldige, og kravet om den stadige nyhedsstrøm større. Men man kan få det indtryk, at

kommunikationsrådgivning er ved at blive en selvforstærkende enhed, der vokser ved egen kraft. Borgmestrene benytter deres kommunikationsrådgivere til blandt andet at skrive pressemeldelser og taler. Derved bliver disse medarbejdere et borgerbetalt instrument i politikernes udfoldelse af egne ambitioner, for medarbejderne skal

naturligvis udtrykke borgmestrens indstilling.

På forbrugersiden er det måske tid at gribe i egen barm: Er det nødvendigt med en nyhedsstrøm, der kører non-stop og absolut skal bringe noget nyt hver halve og hele time?

20 ÅRS FØDSELSDAG I BLINDES BUTIK

Tekst: Flemming Lehrmann

Blindes Arbejdes butik i Valkendorfsvej fejrede 20 års fødselsdag tirsdag den 2. oktober, og dagen blev behørigt fejret. Blindes Arbejdes direktør, Kristin Espedal, bød gæsterne velkommen, og efterfølgende fortalte tidligere direktør i foretagendet Ib Diamant om, hvorfor forretningen kom til verden.

Arkitekt og designer Thomas Dickson fik så ordet, og han

kom med et utroligt spændende indlæg om design og håndværk. Meget aktuelt for tidens diskussion om styrkelse af de håndværkmæssige uddannelser, fortalte han om den sammenhæng, der er mellem godt design og kvalitetshåndværk. Hvis designeren ikke har en god håndværker til at fremstille prototyper, bliver designet ret ofte til noget fortænkt noget, som i sidste ende ikke fungerer.

Godt håndværk er, hvad der tilbydes i Blindes Arbejde. Godt håndværk kræver øvelse, øvelse og atter øvelse, indtil det sidder hænderne, og det er noget, Blindes Arbejde holder i hævd. I Valkendorfsvej finder man

gedigent håndværk, både når det drejer sig om børster, kurveflet, håndvævede viskestykker m.m.m., og skal man have nye stolesæder i papirflet f.eks. til sine Wegnerstole, så er Blindes Arbejde sagen.

Få Juleinspiration i Berlin

Ikke for ingenting er Berlin i de senere år blevet et yndet udflugtsmål for mange danskere: Der er smukt med brede boulevarder, monumentale

Prøv at tage U-Bahn til f.eks. Wittenberg-station, der ligger lige over for Nordeuropas største varehus, KaDeWe. Mødet med Kurfürstendamm, der er

De hyggelige boder sælger mad, drikke og julegaver

bygninger og floden Spree skaber sin egen stemning gennem byen. Det er nemt og hurtigt at komme dertil, man føler sig tryk i gaderne, og prisniveauet er rimeligt.

Berlin er smuk om foråret og sommeren, når de mange træer spreder deres grønne himmel over gaderne. Men for juleglade, barnlige sjæle er det højdepunktet, når Berlin tager sin julekjole på og pynter frisuren med tusindvis af glimtende lys.

pyntet med lys i træerne, fine julefigurer og juletræer alle vegne, sætter julehumøret i gear, og snart når duften fra de mange boder med glühwein, pølser, honningkager, brændte mandler og alskens lækkerier næseborene, så man bare må varme næsen med lidt godt.

Tager man gåturen op og ned ad Kurfürstendamm – med lidt held i sprød, nyfalden sne – kan man nyde de flotte forretningsfacaders udsmykning. Tilbage ved udgangspunktet

Kurfürstendamm er smukt pyntet op til jul

er KaDeWe, som ubestridt har Berlins mest fantastiske juleudsmykning, både i sine facadevinduer og inde i varehuset, hvor der hvert år pyntes efter et specifikt tema. Trænger man nu til noget at spise, er Feinschmecker-etagen næstøverst i varehuset leveringsdygtig i alt fra pølser til østers, kaffe og kager fra Le Nôtre.

Har man trang til at dyrke lidt finkultur, er der rig mulighed for det. Hele Museum Insel, der ligger centralt i byen ved siden af Berliner Dom, har rige samlinger af kunst fra antikken til vore dage. Selve Berliner Dom er også værd at se, den er meget smukt restaureret efter krigens bombardementer, og man kan være heldig, at der er en orgelkoncert. På Kurfürstendamm ligger et interessant, mindre museum om Berlins historie, overskueligt også for større børn.

Gemäldegalerie er et dejligt museum at besøge, hvis man er til de store mestre som Rembrandt, Rubens, van Dyck, Goya m.fl. Der er store samlinger, flot sat op, og god plads til at beskue dem, for der er ikke trængsel. Indgangen til museet ligger i Stauffenbergstrasse 40.

Å propos Stauffenberg kan man i den såkaldte Bendlerblock i Mitte-området besøge stedet, hvor Graf von Stauffenberg sammen med sine nærmeste allierede i det fejlslagte attentat mod Hitler den 20. juli 1944 blev skudt. Ejendommen er i dag museum for den tyske modstandsbevægelse mod Hitler.

Har du fået blod på tanden til en Berlinertur, kan vi anbefale rejsebureauet Danske Special Rejser i Løngangsstræde, som giver råd og vejledning og har gode hoteller i centrum til en rimelig pris.

Den smukke pibe kommer til sin ret efter kuren.

Davidoff – My Own Blend på hjørnet af Pilestræde og Silkegade gør trætte piber friske igen.

Tina Klug, som har været hos Davidoff knap 4 år, holder selv meget af at ryge pibe og deltager i DM i piberygning for kvinder. Tina forklarer om pibekuren:

Piben før rens

Røgkanalen bores forsigtigt ud

Piben trænger til en behandling af og til. Det er nødvendigt, når spidsen er blevet brun eller mørkegrøn, eller når røgkanalen i piben er sodet til. Spidsen er ofte lavet af ebonit/vulkanit, der indeholder en svovlforbindelse, som ilten trækker ud, men jeg kan ved polering få den sort igen. Det bedste, man kan gøre for at undgå problemet, er at opbevare sine piber et mørkt sted. Spidser af akryl vil altid være sorte og blanke, de kan dog godt blive beskidte ved biddet, læben hedder det, men det kan nemt poleres af.

Røgkanalen i pibens hals sodet til. Når man ryger, dannes der noget mundspyt og noget sovs, det man kalder pibesovs, og kokslaget inden i piben er nogle gange så slemt, at det må skrubes af. Hvis man ikke er flittig til at rense

KUNSTEN AT PASSE SIN PIBE

Tina Klug har været hos Davidoff i knap 4 år og er selv passioneret piberyger. Hendes pibekur gør en sur pibe næsten ny igen.

sin pibe lige efter brug, kan røgkanalen stoppe til. Kuren består i, at man tager en pibekniv, som er trekantet og ikke spids, for så ødelægger den bunden i piben; så skraber man forsigtigt kokslaget af. Med et håndbor bores røgkanalen forsigtigt ud for ikke at sprænge halsen. Mange kunder foretrækker, at man lader et ganske tyndt kokslag være inde i piben, fordi de ofte har røget piben til med en bestemt tobak. Hvis man renser helt ind til træet, er det lidt som at starte forfra med piben.

Så skal piben renses indeni, også spidsen, det kan gøres med spiritus. Hvis den er meget surtugtende, kan man komme groft

Den afsluttende voksbehandling foregår forsigtigt med en blød klud på skiven.

HH
HENRIETTE HORNSLETH
Diamant- og Edelstens Silber

Smykker & Design

Værksted Design af smykker Diamanter og ædelsten Reparation og restaurering Vurdering og identifikation	Åbningstider Hverdag 11-17:30 h Fredag 11-19:00 h Lørdag 11-15:00 h Mandag lukket
--	--

HENRIETTE HORNSLETH | LÆDERSTRÆDE 36 | 1201 K
T: 21288756 | E: henriette@hornsleth.dk | www.hornsleth.dk

Peter og Ping - en af de ældste danske tegneserier

Peter og Ping - en af de ældste danske tegneserier!

Den mere modne generation af danskere kender alle Storm P., men dette er langt fra tilfældet hos de yngre! Det vil denne artikel prøve at råde bod på!

Storm P. var skuespiller, cabaretkunstner, gøgler, filmmand, opfinder, tegner, maler, forfatter – ja, han havde mange roller at spille. Dybest set var han autodidakt!

Det er som tegner, vi især kender ham i dag! Og måske især som ophavsmanden til tegneserien Peter og Ping. Allerede i 1913 skabte han De tre små

Mænd og Nummermanden – ofte regnet for den første danske tegneserie. Gennemgående figurer og små replikker, talebobler, ikke mange. Først med figurene Peter og Ping gør han tegneseriegenren rigtigt populær!

Storm P. Skabte først borgerdyret Peter Vimmelskaft, og nogle måneder senere kommer den syrede pingvin Ping til! Først den disciplinerede voksne, så barnet, der rummer overraskelsen og forundringen over for verden!

Det er dobbeltheden mellem dem, der gør tegneserien til noget særligt. Og det er den

Robert Storm Petersen fotograferet på tur til England.

dobbelthed, vi kan nikke genkendende til, hvis vi har bevaret barnet i os! Peter Vimmelskaft siger fornuftige og praktiske ting, mens Ping svarer i en skønsm blanding af nonsensagtige enstavelsesord og meningsfulde, fængende udtryk. "Højt skum" er et af dem! Det er sprogfornyelse med mange udråbsord: Humbum! For nu bare at nævne et udtryk!

De to er fine sammen. De går rundt i en dagligdags og genkendelig virkelighed og forholder sig til det, de møder på deres vej. Serien er forbundet med en ro og en enkelhed, som i dag forlener den med en uskyld, vi godt kan lide. Situationerne er barokke og modsætningsfulde, og vi kan nikke genkendende til mange af dem! - Det er københavnerealisme, bl.a. er Peters efternavn jo en hentydning til den del af Strøget, der har form som et Vimmelskaft.

Serien har blik for livets humor og også for dets mere tragiske sider. Ping er nærmest som en figur i det absurde teater! Og

flere børn har haft medfølelse med ham. Således fandt min farmor min far liggende grædende på gulvtæppet, fordi der i striben stod, at Ping aldrig blev større!

Streetwise

Det er i mødet med andre mennesker, at Peter og Ping træder i karakter. Hvor den trivelige Peter Vimmelskaft er rolig og retter sig ind efter omgivelserne, så er Ping mere uforudsigelig i sine reaktioner. I øvrigt har Peter Vimmelskaft set anderledes ud i begyndelsen, men rundere blev han!

Hans vendinger og udtryk smittede af på mange af datidens københavnere; således husker jeg min farmor sige mange

ALIDA
Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Storm P. udtryk til mig, og mit kælenavn blev da også Ping!

Serien appellerer både til børn og voksne!

1922 er året, hvor serien bliver til. The swinging 20s giver Storm P. fast arbejde og smør på brødet, og striben får BT's oplag til at vokse. Den er samtidig med til at gøre ham mere borgerlig, fordi et fast arbejde med deadline, der skal overholdes, tvinger ham over i en mere tryk og sikker livsstil. Deadline skal nemlig overholdes, og der er ikke tid til svinkeærinder. Vreden og den sociale indignation, som vi finder i de tidlige tegninger og malerier, ser vi sjældent her.

I over 27 år kørte tegneserien Peter og Ping; til Storm Ps død i 1949! Pingklubben blev stiftet og rummede på et tidspunkt over 80.000 børn. Alene omfanget af merchandise fra dengang viser, hvor populær serien var. Et helt lille Peter og Ping kaffestel blev produceret! En del modne danskere har også gemt

det lille grønne badge, som var deres medlemsemlen til Pingklubben.

Selv om Storm P. Blev mere borgerlig med denne stribe, gemmer Pingfiguren som nævnt

på det anarkistiske og fandenvoldske – Ping lader sig aldrig tæmme.

Hvor havde Storm P. det fra?

Kombinationen menneske/dyr har Storm P. muligvis fundet inspiration til i Amerika, hvortil han drog i 1919 for at slå igenem. Det lykkedes ikke: han tabte penge, led af hjemve, men så dog en del tegneserier, bl.a. den om manden, hvis bedste ven er en kænguru, som han tager med sig overalt.

Det har muligvis inspireret ham til at skabe Peter og Ping?

Tegneserien forbandtes med USA og 20'erne, men kommer først for alvor til Danmark i 30'erne og 40'erne.

Tableauer i et teater

Storm P. havde mange talenter; hans kærlighed til teatret og filmen var stor, og på en måde kan vi se striben Peter og Ping som et stykke teater – en række optrin i byen med to skuespillere, der er på jagt efter nye oplevelser i byens rum.

Peter og Ping er i familie med cirkusfigurerne i Vi venter på Godot: de er af gøglerfamilie; i hvert fald er de kærlige gøglere af sind. Hos Storm P. er virkeligheden en scene, og vi er alle skuespillere! Livet er en cirkus, som Storm P. ville have sagt.. netop EN cirkus!

PS Når vi som byvandrerfirma har opkaldt os efter Storm Ps stribe, er det af to grunde: vi vil godt vise flere ofte modsatrettede vinkler på byen, og vi vil gerne stræbe efter at vise

Dansk frokost når det er bedst

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcfeen.dk

LETZ SHOP
FRANSK MAD OG VIN
SPECIALRØGET LAKS

FOIE GRAS • PÂTÉ
CASSOULET
CONFIT DE CANARD
SAUCISSONS • OLIVEN
CORNICHONS • OLIER
FRANSKE GEDEOSTE
BRØD OG CROISSANTER

ÅBEN TORS DAG OG FREDAG 11-18
LØRDAG 11-15
TEGLGÅRDSSTRÆDE 7
Tlf.: 28 29 70 57
Mail: letzshopcity@hotmail.com

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

TOLDBODGADE OG HISTORIEN

Arkitekterne Eva og Nils Koppel tegnede i 1970'erne det nye bygningsanlæg for Direktoratet for Toldvæsenet. Tanken ledes hen på broen på et skib.

Ved Toldbodgades nordlige ende mellem arkitekt Frederik Vilhelm Tvedes "engelske huse" fra 1874 på den ene side og Caspar Frederik Harsdorffs Vestindisk pakhuis (i dag afstøbningssamlingen) på den anden side ud til havnefronten drejer gaden skarpt til venstre ud mod Amaliegade forbi arkitekterne Eva og Nils Koppels toldkammerkompleks fra 1979 (i dag Energistyrrelsen) med den gamle toldbods sandstensrelief fra 1733 genopsat på gavlen over nedkørslen til bygningskompleksets tværgående forbindelsesfløj.

Ny Toldbodgade, som gaden benævntes helt op til 2. verdenskrig, var o.1700 opstået som en baggade bag Sophie Amalie haven, hvor tømmerhandlere havde tømmerpladser ud mod vandet. Ved Frederiksstadens opførelse blev det på grund af brandfare forbudt tømmerhandlerne fortsat at have deres lagre der og forbudt at bebygge gaden. Man tillod dog efterføl-

gende handelskompagnier at opføre store pakthuse samt to korntørringsmagasiner sammenbygget til ét pakhuis 1885 (idag Admiral Hotel). Handelskompagnierne, som ejede pakhusene, og Toldvæsenet havde stor vækst og fyldte godt op på den lange kaj. Alle aktører i Ny Toldbodgade betragtede efterhånden gaden som et privat område og anvendte den derefter. I 1782 lod Toldvæsenet uden videre gaden spærre af mod nord og fik endog tilladelse til at opsætte en port ved gadens udløb til Sankt Annæ Plads.

Magistrat og byens borgere affandt sig med dette private areal helt op til midten af 1800-tallet. Store handelsfirmaer, som havde anlagt kulbunkere og murindhegnede lagerpladser spredt ned gennem gaden, forpligtede sig til at rydde den efter en højesteretssag i 1861. Helt ryddes kunne gaden dog ikke. Militæret havde o.1840 fået tilladelse til at bygge en guidekaserne ud til gaden, og Toldvæsenet havde en tidligere tilladelse til at opføre en muret bygning tværs over gaden. Planen om at retablere Ny Toldbodgade helt igennem

til Toldbodvej (nuværende Esplanaden) blev af økonomiske grunde skrinlagt. I stedet afbrød, "knækkede", man Ny Toldbodgade o.1867 med

en vinkelret gadeføring fra syd-gavlen af Vestindisk pakhuis og lige ud til Amaliegade ved hjørnet med Jan von Ostens endnu eksisterende hus, Amaliegade 40-42. Siden da har "den knækkede Toldbodgade" været den populære betegnelse i tale og skrift.

Toldvæsenet påbegyndte sit virke i 1620'erne, hvor en toldbod opførtes ved Knippelsbro. Ret snart blev man dog klar

Kunstneren Henry Heerups finurlige figurer flyttede med fra toldkammerets have i Vasbygade i Københavns syd-vest kvarter.

over, at toldboden burde flyttes ud til et nyskabt havneindløb nord for staden. Med en sådan placering ved havneindløbet kunne havnens størrelse udvides således, at det forløb fra det nye havneindløb og helt ind til Christianshavn. En planlagt

ny buet befæstningslinie fra Nørreport skulle tilsluttes et skanseanlæg (Sankt Annæ Skanse/Kastellet) for sikring af staden og havneindløbet.

Som erstatning for Chr.4's godt 100 år gamle toldsted ved det nordlige havneindløb lod Chr.6 opføre et nyt toldkammer på Søndre Toldbod i 1732-33. Bygningen blev udsmykket med en halvrund frontispice og sandstensrelief, hvori indgik en buste af kongen og helfigurer af guderne Merkur og Neptun. Bygningen fik o.100 år efter forhøjet sidebygningerne. Vagtbygningerne med arkader opførtes på Nordre Toldbod,

den anden side af Toldbod-indgangen. I 1891 blev Chr.6's toldbod nedrevet og erstattet af arkitekt Albert Jensens store fæstningslignende bygning.

Komplekset rummede også et frilager, som blev starten på

Toldkammerets sandstensrelief anno 1733 fulgte med

Frihavnen. Fra den nedrevne toldbod overførtes frontispicen til den nye store bygning med en placering højt oppe over de midterste tre fag ud mod havnen.

Københavns kommune sikrede i 1973 rederiet A.P. Møller tilladelse til at bygge på Søndre Toldbod, hvori indgik nedrivning af alle Toldvæsenets bygninger. En situationsplan for rederiet og Toldvæsenets arealer illustrerede, hvorledes kommunen så Frederiksstadens karakteristika opretholdt ved opførelse af smukke gårdanlæg omgivet af fløje.

Rederiet ønskede og fik kommunens tilslutning til at ændre planen med tilladelse til – i 1. fase – at opføre to forskudte fløje (tvillingebygninger) ud mod havnefronten. Disse bygninger tegnet af arkitekt Ole Hagen opførtes 1976-

78 med resten af arealet mod Amaliegade og Esplanaden udlagt til parkeringsplads. Samtidig fik rederiet ret til at bygge en fløj mod Amaliegade og dermed lukke gårdrummet. Disse bygninger tegnet af arkitekt Henning Larsen opførtes i en 2. fase 2005-2008.

På grunden mellem rederiet og den knækkede Toldbodgade opførtes 1975-79 et trefløjet bygningsanlæg tegnet af arkitekterne Eva og Nils Koppel for Direktoratet for Toldvæsenet,

dengang benævnt Told og Skat (i dag SKAT). Med sine fløje omkring et gårdrum søgte arkitekterne at indpasse karakteristika fra Frederiksstadens og havnen. Den lange fløj mellem Amaliegade og ned mod havnefronten blev beklædt med

specielle rustbehandlede stålplader for at tilpasse sig skibenes materialer. Ud mod havnefronten markerer en to-etages stålpladebeklædt bygning med skråt tag og tværgående udragende etageadskillelse sig nærmest som broen på et skib. I stueetagen ud mod havnefronten og med indgang under "broen" blev der indrettet et Toldmuseum, som år senere flyttede ud til lokaler ved Langelinie. Museet blev nedlagt i 2011.

Fra toldkammeret i Vasbygade, syd-vest kvarteret, bragte Toldvæsenet 10 dyrefigurer hugget i sten af Henry Heerup med. Landskabsarkitekt Edith Nørgård indpassede nænsomt figurerne rundt i haveanlægget.

Chr.6's store halvrunde frontispice, som havde udsmykket de tidligere toldbygninger, blev overført til gavlen på den tværgående forbindelsesbygning mellem afstøbningssamlingen og ud mod den knækkede Toldbodgade.

Trafikanter, der fra Toldbodgade ønsker at komme videre i nordgående retning, skal altså dreje skarpt til venstre ad den knækkede Toldbodgade og kan ikke undgå at bemærke den gamle frontispice opsat på gavlen med busten af Chr. 6 øverst samt i venstre side havets gud Neptun med sin trefork og i højre side handelens/købmændenes – og tyvenes – gud Hermes med sin vingede stav. Bemærk også haveanlæggets gamle lindetræer, som rager op over de lave brudte murpartier. Desværre er træerne angrebet af en smitsom svamp. De klippes hvert år, men har tilsyneladende stadig en vældig grokraft i sig.

JULEØLSMAGNING I NYHAVN

Så bliver det atter jul i Nyhavn, og traditionen tro åbnes julemarkedet med julebrygsmagning ved Mindeankeret, der også om sommeren er centrum for festlige begivenheder som f.eks. Copenhagen Jazz. Måske man midt i juleglæden lige skulle blive alvorlig et øjeblik og tænke på de danske søfolk, der mistede livet under 2. verdenskrig, for det er dem, Ankeret er rejst til minde om.

Erhvervschef i Nyhavns Erhvervsforening, Thomas Salil Knudsen, glæder sig til julebrygsmagningen den 16. november, der markerer åbningen af årets julemarked i Nyhavn

Igen i år er her alle ingredienser til den ægte julestemning. Alle de hyggelige restauranter laver sild og sylte, and og flæsketeg

Erhvervsforening fortæller om årets jul i Nyhavn: "16. november åbner Nyhavns årlige julemarked, hvor hele

tente mennesker i ølboderne, der kan fortælle om julebryg, stout, ale, pilsner og hvad der nu måtte være brygget til høj-tiden. Det hele akkompagneres af Copenhagen Harbour Jazz og deres musikvenner, der spiller julejazz. Det koster 50 kr. at deltage i smagningen, der er på 10 slags øl, og så giver Nyhavns Erhvervsforening et ekstra glas,

så man får 11 forskellige slags øl at smage."

Den søde tand kan få sit i form af æbleskiver, gløgg og brune kager, og mon ikke en honningkage eller en marcipangris også er at finde.

Julemarkedet kan besøges hver dag frem til den 22. december fra kl. 11 – 18 mandag, tirsdag og onsdag. Fra torsdag til søndag er der udvidet åbningstid frem til kl. 20. På med vanterne og ned i Nyhavn!

Julebryg markerer Julens komme i Nyhavn

og alt det øvrige gode julesul, så der er noget for enhver smag. Hertil kan du få noget af landets bedste juleøl fra både små og store bryggerier.

Nyhavn er pyntet op med smukke lys, der er lys i træerne ved ankeret, og de mange juleboder med lækre ting og specialiteter er på plads. Samme dag afholdes en stor julebrygsmagning med juleøl fra forskellige bryggerier, både danske og udenlandske. Der er kompe-

Erhvervschef Thomas Salil Knudsen i Nyhavns

GALERIE HELTH
etbl 1989

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaarberg
sys svinding
Finn Ulf Grabowski
Christian Tangø
Jens Galschiøt
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

Maleriudstilling i Vinoble

Vinoble viser aktuel kunst

Vinoble Skt. Petri udstiller november måned ud malerier af maleren Charlotte Mathiesen.

Charlotte fortæller selv lidt om sin baggrund: "Jeg har gået på en god skole i mange år. Jeg startede sent, fordi jeg oprindeligt er uddannet noget helt andet. Men så kom jeg i gang med maleriet og har holdt fast i de sidste 10 år. Jeg har atelier på Christianshavn sammen med to andre, og det er et godt arbejds-

fællesskab. Vi er alle malere, men med hvert sit udtryk, og det er meget inspirerende.

Inspirationen kommer forskellige steder fra. I øjeblikket arbejder jeg lidt med mønstre og forsøger at få det til at hænge sammen på en fornuftig måde.

Farverne er som regel akryl, men suppleres med kul og blyant, som giver en anderledes kontrast. Jeg går meget op i stoffligheden i mine billeder."

Charlotte Mathiesens billedverden domineres af cirkler, som ikke bare er geometriske figurer. De lidt skæve cirkler og cellelignende strukturer leder tankerne hen på vores oprindelse i hav og kosmos.

Originale sømandstrøjer

findes i flere farver

findes i flere farver

S.N.S.
Herrekviperingshandler
Jørgen Pedersen
Strandgade 24 • 1401 Christianshavn • Tlf. 32 54 19 03

GERTRUDS
MOULES FRITES
500 g. hvidvinsdampede muslinger med urter og ramsløgsmayonnaise.
Hertil hjemmelavede pommes frites

SERVERES I VALDEMARS VINBAR
Hauser Plads 32 - 1127 København K
Tlf: 33 14 66 30 - Mail: mail@sgk.as

Åbningstider:
Vinbaren:
mand.-lørd. åbner 14.30
Restauranten
Gertruds Kældere
åbner 17.30
køkkenet lukker 23

Den gode frokost bag Domhuset

Domhusets Smørrebrød forsyner gader og stræder omkring Domhuset med den klassiske danske frokost: smørrebrød. Alt efter appetit og pengepung kan man stille sulten med frisksmurt frokost fra håndmadderne til det store stykke med luksus.

Domhusets Smørrebrød har ligget i Kattesundet 18 lige bag Domhuset siden 1925, få år efter Københavns Kommune fik sit nye rådhus og flyttede ud af Domhuset, som oprindeligt blev bygget til at være både råd-, dom- og arresthus.

Sprød svær: Uhm!

Rådhuset stod færdigt i 1905, men udflytningen fra Domhuset skete først i 1912.

Ulla Laurenborg overtog forretningen for 15 år siden. Sammen med assistent Dorthe Greis værner Ulla om de klassiske danske smørrebrødstraditioner, og det er populært hos beboere, handlende og ikke mindst turi-

Ulla Laurenborg har stået i spidsen for Domhusets Smørrebrød i 15 år og forsyner kvarteret med frisksmurt smørrebrød

ster, der færdes i området. Det lille, hyggelige lokale kan ikke rumme køen af frokosthungrende mennesker, så man må stå tæt sammen og holde døren åben, så køen kan slange sig ud på gaden. Bestillinger modtages gerne, så den samlede ordre kan afhentes hurtigt.

madderne, derefter tager vi bestillinger ind. Det bliver til rigtig mange håndmadder hver dag."

Julen står for døren lige om lidt, og det gør, at der kommer andre ting på menuen: æbleflæsk, julesylte, kolde borde, juleplatter.

Flæskestegen er den gode, gamle klassiker: gammeldags kamsteg med sprød svær, rødkål og agurkesalat

Ulla fortæller om den travle hverdag: "Jeg starter hver dag kl. 6 om morgenen, og Dorthe møder kl. 7.30. Så smører vi rugbrød op og laver alle hånd-

Virksomhederne rundt omkring bestiller ofte juleplatter, som er populære. Der er 3 at vælge imellem til priser fra 139 kr. til 179 kr.

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Domhusets stjernesnud består af en stegt fiskefilet, ferskrøget laks, rejer, kaviar og asparges

Den sprøde fiskefilet oven på rugbrødet er den lækre bund i stjernesnuddet.

Juleplatter består f.eks. af: Marineret sild, stegt sild, karrysild, fiskefilet med remoulade og citron, æg og rejer, flæskesteg, roastbeef med kold kartoffelsalat, leverpostej med champignons og bacon, julesylte, hønsesalat, æbleflæsk, brieost og risalamande kan findes på de respektive platter.

Vi har også...

Udstillingssystemer
Bannere
Magnetskilte til biler
Brevpapir & kuverter
Papir til kontormaskiner
Flyers
Menukort
Julekort
Plakater
Folie til butiksvinduer
Skilte
Visitkort
Tryk på t-shirt
Præster

Vester Kopi

Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

JULEFROKOST

Hjemmelavet karrysild med æble og løg
Fersk røget laks med citron, purløg og knuste æg
Stegt rødspættefilet med hjemmelavet remoulade og citron
Sprødstegt æbleflæsk med bløde løg og æbler

Kr. 195,-

Se mere Jul på: www.reinwalds.dk

STOR JULEFROKOST-BUFFET

fra den 20. november til den 22. december

(Husk byens bedste jule-gløgg med brunekager kr. 58,-)

Reinwalds Restaurant Café - Farvergade 15
1463 København K - Tel 3391 8280
www.reinwalds.dk - reinwalds@reinwalds.dk